

Obvodné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
40. ročník, školský rok 2011/2012
Písomný test pre kategóriu I – ZŠ (5. ročník)
Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko:
Škola a trieda:
Počet bodov:

1. *Škriatok v tlačiarni v novinovom článku o púšťach pozamieňal šesť slov – v každej vete jedno. Nájdi ich, podčiarkni a nad nesprávne slovo napíš správny pojem.

Subtropické púšte sú najchladnejšie miesta na Zemi. Vznikajú najmä v okolí rovníka, kde vzduch klesá z výšky a pritom sa ohrieva a vysušuje. Preto tu veľmi často prší. V púšťach nájdeme aj korytá občasných riek, ktoré sa nazývajú pasáty. Pre život obyvateľov sú v púšťach vhodné duny. Sú to malé úrodné územia, kde sa pestujú hlavne kokosové palmy.

2. *Roztrieď nasledujúce pojmy do dvoch skupín, podľa toho, kam patria:

tajga, černozeď, préria, podzoly

stepi:

ihličnaté lesy:

3. Doplň do viet správne pojmy.

Jedinou prirodzenou družicou Zeme je V 16. storočí dokázal poľský astronóm, že Zem vykonáva dva základné pohyby: rotuje okolo a obieha okolo

4. Utvor správne dvojice:

1 polomer Zeme	A 6 hodín
2 vzdialenosť Zeme od Slnka	B 27 dní a 8 hodín
3 doba obehu Mesiaca okolo Zeme	C 150 miliónov kilometrov
4 časové obdobie medzi prílivom a odlivom	D 6378 kilometrov

Správne dvojice: 1 -, 2 -, 3 -, 4 -

5. Zo slabík v tabuľke vytvor správne pojmy a prirad' ich k nasledujúcim charakteristikám.

PO	ROV	NÍ	VE
NU	LUD	NÍK	MÉ
KY	ŠA	KO	TY

a) Čiary spájajúce miesta, v ktorých je v rovnakom čase poludnie:

b) Menšie telesá nepravidelného tvaru obiehajúce okolo Slnka:

c) Najdlhšia rovnobežka:

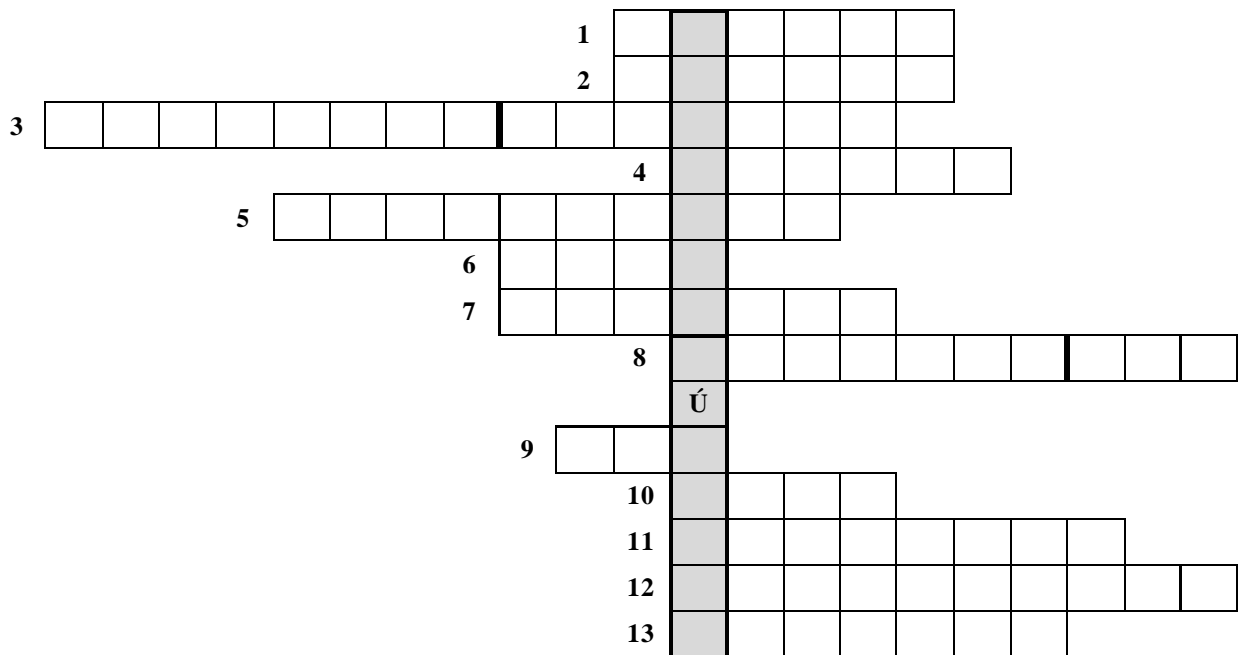
d) Planéta, ktorá je dobre pozorovateľná pred východom a pred západom Slnka:

6. V nasledujúcich vetách zakrúžkuj písmeno P, ak sú pravdivé alebo písmeno N, ak sú nepravdivé.

a) V roku 2000 vyčlenila časť vedcov piaty oceán. Nazvali ho Južný oceán, pretože leží na južnej pologuli severne od 60. rovnobežky. P N

- b) Iba dvakrát v roku počas slnovratov trvá na celej Zemi deň a noc rovnako dlho. **P** **N**
 c) Pred 150 miliónmi rokov sa Pangea rozpadla na Lauráziu a Gondwanu. **P** **N**

7. Vyplň krížovku a odhaľ tajničku.

1. menšia časť pevniny obklopená vodou, 2. zmenšený model Zeme, 3. myslená čiara prechádzajúca približne 180. poludníkom, na ktorej sa mení dátum, 4. tvar dráhy obehu Zeme okolo Slnka, 5. čas platný v jednom časovom pásme, 6. mapa mesta, 7. jediná zdanlivo sa nepohybujúca hviezda, 8. 90. rovnobežka na severnej pologuli, 9. prístroj na určovanie polohy v teréne, 10. najväčší oceán na Zemi, 11. mapa používaná pri cestovaní autom, 12. čiara spájajúca miesta s rovnakou nadmorskou výškou, 13. jeden zo svetadielov

Znenie tajničky:

8. Uhádni, kto to bol a čím sa preslávil

- a) Roald bol prvý polárnik, ktorý v roku 1911 dosiahol
- b) Výprava Fernaa v 16. storočí oboplávala Zem. Tým sa dokázalo, že Zem je
- c) Švajčiarsky oceánológ Jacques, sa v roku 1960 dostal na dno priekopy.

9. Napiš názvy štyroch ročných období, ktoré na severnej pologuli zvyčajne začínajú nasledujúce dni:

- a) 22.6., b) 22.12., c) 21.3., d) 23.9.

10. Poskladaj porozhadzované hlásky a zistiš meno známeho kartografa slovenského pôvodu:

m, a, S, M, l, i, u, e, y, k, n, o, v, í

..... v roku 1733 zaviedol názov Bratislavský poludník a používal ho ako východiskový nultý poludník vo svojich mapách. Počas svojej 25-ročnej činnosti vytvoril viac ako 100 máp.

Autor: RNDr. Daša Oremusová, PhD.

Recenzenti: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2012